

ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΙΟΥ SARS-CoV-2 ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Κούτου Αντωνία (1), Ντάκος Γεώργιος (1), Χρυσοστόμου Ανθή (1), Σιδερόγλου Θεολογία (1), Μέλλου Κασσιανή (1), Σίμου Μαρίνα (2), Χαϊδούτης Ηλίας (3), Ζαχαρόπουλος Νίκος (4)

- (1) Διεύθυνση Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης για τα Λοιμώδη Νοσήματα, Τμήμα Τροφιμογενών και Υδατογενών Νοσημάτων, ΕΟΔΥ, Αθήνα
- (2) Διεύθυνση Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης για τα Λοιμώδη Νοσήματα Τμήμα Συντονισμού Συστημάτων Επιτήρησης, ΕΟΔΥ, Αθήνα
- (3) Υπουργείο Εσωτερικών, Αθήνα
- (4) Επόπτης Δημόσιας Υγείας, Αθήνα

ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΙΟΥ SARS-CoV-2 ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Εισαγωγή: Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) στις 11 Μαρτίου 2020 κήρυξε την πανδημία της λοίμωξης από SARS-CoV-2 μετά από την ταχεία και εκτεταμένη εξάπλωση του νοσήματος σε πλήθος χωρών, συνυπολογίζοντας την υψηλή μεταδοτικότητα του και την υψηλή θνητότητα του στους ηλικιωμένους και στις ευπαθείς ομάδες.

- ▶ Ο κύριος τρόπος μετάδοσης του νοσήματος είναι από άτομο σε άτομο μέσω της αναπνευστικής οδού.
Ενδιαφέρον παρουσιάζει η πιθανότητα μετάδοσης μέσω:
 - ▶ Στοματικής οδού
 - ▶ Οφθαλμών
 - ▶ Ρινικού βλεννογόνου

ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΙΟΥ SARS-CoV-2 ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Σκοπός: Η διερεύνηση της ύπαρξης αξιόπιστων δεδομένων σχετικά με τη μετάδοση του ιού SARS-CoV-2 στους ανθρώπους μέσω της κατανάλωσης μολυσμένων τροφίμων ή μέσω μολυσμένων συσκευασιών τροφίμων.

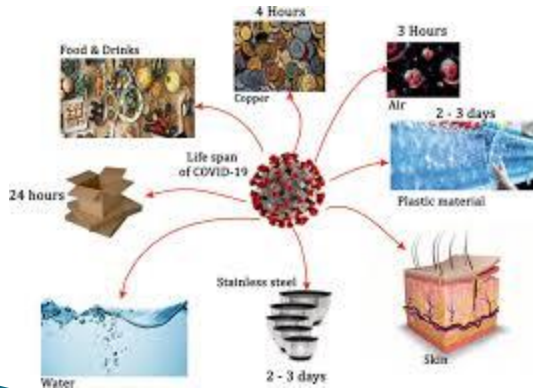
Υλικό-Μέθοδος: Ανασκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας μετά το 2004 με τη χρήση των βάσεων δεδομένων του WHO, FAO, EFSA, FDA, CDC, PUBMED, MEDLINE, EPA και τις λέξεις κλειδιά *coronavirus, SARS-CoV-2, survival in food products, food package surface*.

ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΙΟΥ SARS-CoV-2 ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Αποτελέσματα:

- Εντοπίστηκαν 56 βιβλιογραφικές αναφορές που αφορούσαν σε μελέτες της ικανότητας επιβίωσης και πολλαπλασιασμού των κοροναϊών σε τρόφιμα και σε υλικά συσκευασίας τροφίμων υπό καθορισμένες συνθήκες.
- Η πλειονότητα των βιβλιογραφικών αναφορών αφορούσε στους coronavirus 229E, SARS-CoV και MERS-CoV.
- Σε καμία μελέτη δεν προέκυψε ότι οι κοροναϊοί και κατ' επέκταση ο SARS-CoV-2 μεταδίδονται στον άνθρωπο μέσω της κατανάλωσης μολυσμένων τροφίμων.

- Ισχυρή παραμένει η υπόθεση της μετάδοσης της νόσου στον άνθρωπο από κατανάλωση μολυσμένων ζώων.
- Δεν έχει καταγραφεί μετάδοση μέσω των συσκευασιών τροφίμων.
- Σε πρόσφατη μελέτη ο SARS-CoV-2 επέζησε σε ανοξείδωτο χάλυβα και πλαστικό έως και 2 ή 3 ημέρες, αντίστοιχα, στους 21–23 °C με σχετική υγρασία 40%.
- Δεν ανιχνεύθηκε σε χαλκό και χαρτόνι, μετά από 4 και 24 ώρες, αντίστοιχα.

ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΙΟΥ SARS-CoV-2 ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Συμπέρασμα:

- ▶ Υπάρχουν περιορισμένα δεδομένα σχετικά με τη διάρκεια της επιβίωσης του κοροναϊού σε επιφάνειες και τρόφιμα γεγονός που υποδηλώνει την ανάγκη διεξαγωγής περαιτέρω στοχευμένων μελετών.
- ▶ Σύμφωνα με τα έως τώρα τεκμήρια, τα τρόφιμα και οι συσκευασίες τους δεν αποτελούν σημαντικούς αγωγούς μετάδοσης του ιού.
- ▶ Συνιστάται η εφαρμογή Συστημάτων Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων, η Ανάλυση Κινδύνου και Κρίσιμα Σημεία Ελέγχου (HACCP), οι Ορθές Πρακτικές Παρασκευής (GMP) και οι Ορθές Πρακτικές Υγιεινής (GHP) από το αγρόκτημα έως την κατανάλωση.

